

گفت و گو
با محسن یوسفی،
کارگردان فیلم
«درست مثل رابین
ویلیامز»

نام‌های بزرگ تضمین‌کننده موفقیت فیلم و سریال نیستند

حتما به شرایط کیفی به خصوص به فیلمنامه، اجرا و بازیگری بستگی دارد. فیلم‌ها و سریال‌های زیادی داشتیم که مملو از سوپرستارهای بزرگی در تمام جهان بودند که شکست خوردند. این نام‌ها تضمین‌کننده کامل موفقیت نیستند بلکه بخش کوچکی از آن هستند.

وی با تأکید بر اینکه باید فرصت برای جوانان پیش بیاید در کنار اسامی بزرگ دیده شوند، افزود: بازیگران موفق و خوبی در سینما داشتیم که در کنار بازیگران بزرگتر، به عنوان مکمل وارد شدند و بعد به بازیگران خیلی مطرح تبدیل شدند. فیلم‌هایی چون «گوزن‌ها» و «خاک» حضور بهروز وثوقی را دارد اما فرامرز قریبیان به عنوان بازیگر جوان و تازه نفس وارد و با کار کردن در «کانیماگا» و «می‌خواهم زنده بمانم» بعد از چند سال به سوپرستار تبدیل می‌شود. همین مدت را در مورد بازیگرانی چون جمشید هاشم‌پور، اکبر عبدی و زنده‌یاد خسرو شکیبایی و اکثر بازیگران بعد از انقلاب شاهد بودیم. مسیر، جهانی است و در مقیاس جهانی هم این اتفاق می‌افتد. استفاده از بازیگران به اندازه کافی صورت نمی‌گیرد و شاهد بازیگران تکراری در بسیاری از آثار هستیم.

او همچنین گفت: فیلم درست مثل رابین ویلیامز کاملا با بودجه شخصی و حمایت سیدامیرعلی تیموریان ساخته شده است که از نوجوانی نوازنده و هنرمند است. البته در سال‌های اخیر روی کارهای بازرگانی متمرکز بود اما علاقه به هنر باعث شد پیشنهاد من برای تولید فیلم کوتاه در خصوص مشکلات سالمندان را بپذیرند، به شدت و بسیار زیاد موهون و مدیون او هستم.

وی تصریح کرد: اما برای ساخت تولیدات هنری، کوتاه و مستند در همه جای جهان، ان‌جی‌اوها و مراکز دولتی و ذیربط پیشقدم می‌شوند و کمک می‌کنند. بسیاری از هزینه‌های وزارتخانه‌ها برای همایش‌های تکراری و بلیوردهایی که کمتر دیده می‌شود در حوزه فیلم‌سازی و سریال‌سازی کوتاه و مستند تجربی هزینه‌کنند و با ساخت اینها پیام خود را روشن‌تر برسانند. فیلم کوتاه فاقد هرگونه برگردان مالی است و شاید نادر باشند فیلم‌هایی که به درآمد برسند. در عموم، فیلم‌های کوتاه درآمد چندانی ندارند و انتظار از بخش خصوصی اگر تولید کند در شرایط اقتصادی کشور کمی دور از انتظار است.

ایرنا

محسن یوسفی، کارگردان سینما که فیلم کوتاه «درست مثل رابین ویلیامز» به تازگی موفق به دریافت دو جایزه بهترین فیلم و بهترین بازیگر مرد از جشنواره «منا» آمستردام شده است، در گفت‌وگویی درباره ضرورت ساخت فیلم کوتاه، حضور بازیگران شناخته‌شده در آثار مستقل، لزوم ایجاد فرصت برای بازیگران جوان و چالش‌های تولید آثار کوتاه صحبت کرد. او معتقد است فیلم کوتاه همچنان یکی از قالب‌های مهم فیلمسازی است و انتخاب قالب باید بر اساس ظرفیت و نیاز هر داستان انجام شود.

استفاده می‌شود و جایگزینی هم ندارند. منکر این نیستیم که ظرفیت‌سازی برای جوان‌های ما بسیار لازم است، اما این ظرفیت‌سازی باید در سریال‌های نمایش خانگی، تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی شکل بگیرد. در نمایش خانگی اگر ۱۰ بازیگر چهره داشته باشیم چه بهتر از دو تا سه بازیگر شناخته شده استفاده کنیم و هشت بازیگر تازه نفس را وارد عرصه سینما کنیم و در آن مدیوم پر مخاطب دیده شوند.

این کارگردان سینما در عین حال به این سوال که شما برای سریال‌ها و فیلم‌های دیگری غیر از کارهایی که خودتان کارگردانی کرده‌اید نیز انتخاب بازیگر انجام می‌دهید که اتفاقا اغلب پروژه‌های بزرگی هم هستند، واقعا آنجا به بازیگرانی که کمتر شناخته شده هستند فرصت ایفای نقش خوب داده می‌شود؟ اظهار کرد: نه به اندازه کافی. واقعیت این است که فیلم‌های سینمایی دارای مخاطب زیاد و نمایش خانگی هر دو در بخش خصوصی ساخته می‌شود و اینها حق طبیعی دارند.

از بازیگران چهره استفاده کنند و بابت ارقام سنگینی که سرمایه‌گذاری کرده‌اند، این مبلغ بازگشت داده شود. این تصور عمومیت دارد و از دوران قبل از انقلاب هم شکل گرفته و فقط بازیگران شناخته شده هستند که نامشان در فیلم و سریال موجب بازگشت سرمایه می‌شود.

افزود: با نگاهی به آمار گیشه از دهه ۴۰ تا به امروز، تا حدود زیادی این طرز فکر و تلقی مثبت و درست به نظر می‌آید. اما نام‌های بزرگ و مشهور بازیگران فقط برای شروع مواجهه مخاطب با اثر جوابگو هستند. در جهان هم این گونه است که تا دو تا سه هفته اکران فیلم را می‌توانند ساپورت کنند. در نمایش خانگی هم دو تا سه قسمت اول به واسطه وجود نام‌های مطرح دیده می‌شود، استقبال بعد از این فقط و

محسن یوسفی درباره این که چرا پس از کارگردانی حدود ۲۰ تله‌فیلم و ۹ سریال پر مخاطب تلویزیونی و مدیریت پروژه و سرپرستی در چندین سریال بزرگ و موفق نمایش خانگی یک فیلم کوتاه ساختید، آن هم چند هفته پس از اینکه نخستین فیلم بلند سینمایی خود را کار کردید، اظهار کرد: خیلی قائل به این نیستیم که فیلم کوتاه نوعی از فیلمسازی است که در شروع کار یک فیلمساز انجام می‌شود و بعد از آن باید ساخت فیلم‌های کوتاه را رها کند و فقط سراغ فیلم‌های بلند برود.

وی ادامه داد: شاید این طرز فکر و تلقی در ایران به اشتباه متداول شده باشد اما حتما واقعتا جدی در جهان سینما ندارد و اینکه فیلمسازان بزرگی مثل ورنر هرستوگ و ویم وندرس پس از اینکه فیلم‌های خیلی موفق بین‌المللی می‌سازند سراغ فیلم‌ها و مستندهای بسیار کوتاه می‌روند یا برنامه ساده تلویزیونی را برای شبکه‌های تلویزیونی در اروپا کار می‌کنند. به طور قطع محتواسی که تعیین می‌کند چه ظرفیتی برای عرضه این پیام لازم است. اگر داستان نیاز داشته باشد، هزار دقیقه درباره آن صحبت می‌کند و بسط می‌دهد یا اینکه باید رمان شود یا سریال. اما اگر داستانی را در ۱۵ دقیقه می‌شود گفت باید کوتاه شود.

او همچنین خاطر نشان کرد: همان گونه که یک محتوا تعیین می‌کند در چه ظرفیتی به مخاطب خودش عرضه شود، در بازیگری هم این گونه است، وقتی قرار است از بازیگر ۷۰ ساله استفاده کنیم به طور قطع یک بازیگر حرفه‌ای می‌تواند کمک کند که به طور نمونه داریوش کاردان برای فیلم «درست مثل رابین ویلیامز» جایزه خیلی مهم بین‌المللی هم برای این فیلم گرفت.

وی افزود: پیدا کردن بازیگری در این سن و سال خیلی کار ساده‌ای نیست. امکان دارد که یک بازیگر بسیار نخبه و مستعدی دیر وارد عرصه بازیگری شود اما این یک شکل ندارد. عموما بازیگرانی که در عرصه تئاتر و نمایش کار می‌کنند جوان و یا دانش‌آموختگان بازیگری هستند که برای نقش‌های دیگری مناسب هستند. بیشتر بازیگران میانسال و مسن هستند که از آنها

